

เฉลยการบ้านครั้งที่ 10

9.11 สิ่งที่เราต้องในการแก้ปัญหาข้อนี้คือ displacement ของ wave ใน rectangular membrane

โจทย์กำหนดให้ว่าผล displacement ที่เกิดจาก superposition ของ waves ที่สะท้อนจากขอบต่าง ๆ ของ membrane เขียนได้เป็น

$$z = A_1 e^{i[\omega t - (k_1 x + k_2 y)]} + A_2 e^{i[\omega t - (k_1 x - k_2 y)]} + A_3 e^{i[\omega t - (-k_1 x - k_2 y)]} + A_4 e^{i[\omega t - (-k_1 x + k_2 y)]} \quad (1)$$

โดยอาศัย bc แรก ที่กล่าวว่า

$$(1) \quad z = 0 \text{ at } x = 0;$$

$$\text{สมการที่ (1) เขียนได้เป็น } 0 = A_1 e^{-ik_2 y} + A_2 e^{ik_2 y} + A_3 e^{+ik_2 y} + A_4 e^{-ik_2 y}$$

$$0 = (A_1 + A_4) e^{-ik_2 y} + (A_2 + A_3) e^{ik_2 y}$$

สมการข้างต้นจะเป็นจริงได้เมื่อสัมประสิทธิ์แต่ละตัวเป็นศูนย์ ดังนั้น

$$A_1 = -A_4 \quad \text{และ} \quad A_2 = -A_3 \quad (2)$$

$$(2) \quad z = 0 \text{ at } y = 0;$$

$$\text{สมการที่ (1) เขียนได้เป็น } 0 = A_1 e^{-ik_1 x} + A_2 e^{-ik_1 x} + A_3 e^{+ik_1 x} + A_4 e^{+ik_1 x}$$

$$0 = (A_1 + A_2) e^{-ik_1 x} + (A_3 + A_4) e^{ik_1 x}$$

สมการข้างต้นจะเป็นจริงได้เมื่อสัมประสิทธิ์แต่ละตัวเป็นศูนย์ ดังนั้น

$$A_1 = -A_2 \quad \text{และ} \quad A_3 = -A_4 \quad (3)$$

$$\text{จากสมการที่ (2) และ (3) เราพบว่า } A_1 = -A_2 = A_3 = -A_4 \quad (4)$$

ผลจากสมการที่ (4) ทำให้สมการที่ (1) เขียนได้เป็น

$$\begin{aligned} z &= A_1 e^{i\omega t} (e^{i[-(k_1 x + k_2 y)]} + e^{i[-(k_1 x - k_2 y)]} + e^{i[-(-k_1 x - k_2 y)]} + e^{i[-(-k_1 x + k_2 y)]}) \\ &= A_1 e^{i\omega t} [2 \cos(k_1 x + k_2 y) - 2 \cos(k_1 x - k_2 y)] \\ &= -4A_1 e^{i\omega t} [\sin k_1 x \sin k_2 y] \end{aligned} \quad (5)$$

จาก bc ที่สอง $z = 0$ @ $x = a$ และ $y = b$

$$\text{สมการที่ (5) เป็นจริงเมื่อ } k_1 a = n_1 \pi \rightarrow k_1 = n_1 \pi / a$$

และในทำนองเดียวกัน $k_2 b = n_2 \pi \rightarrow k_2 = n_2 \pi / b$

และคำตอบของ displacement ในรูปของจำนวนจริงเขียนได้เป็น

$$z = -4A_1 [\sin k_1 x \sin k_2 y] \cos \omega t$$

เมื่อ $k_1 = n_1 \pi / a$ และ $k_2 = n_2 \pi / b$ #

9.12 ต้องการแสดงให้เห็นว่า $N = \frac{N_0}{1 - e^{-hv/kT}}$

เนื่องจากจำนวน oscillators ทั้งหมดหาได้จาก

$$N = \sum_n N_n = N_0 + N_0 e^{-hv/kT} + N_0 e^{-2hv/kT} + \dots \quad (1)$$

คูณทั้งสองข้างของสมการด้วย $e^{-hv/kT}$

$$N e^{-hv/kT} = N_0 e^{-hv/kT} + N_0 e^{-2hv/kT} + N_0 e^{-3hv/kT} + \dots \quad (2)$$

(1) - (2): $N(1 - e^{-hv/kT}) = N_0$

$$\therefore N = \frac{N_0}{1 - e^{-hv/kT}}$$

ต้องการแสดงให้เห็นว่า $E = \frac{N_0 h v e^{-hv/kT}}{(1 - e^{-hv/kT})^2}$ (3)

เนื่องจาก $E = \sum_n E_n = E_1 + E_2 + \dots$

$$\begin{aligned} &= N_1 h v + N_2 (2 h v) + N_3 (3 h v) + \dots \\ &= (N_0 e^{-hv/kT}) h v + (2 N_0 e^{-2hv/kT}) h v + (3 N_0 e^{-3hv/kT}) h v + \dots \quad (4) \end{aligned}$$

คูณทั้งสองข้างของสมการด้วย $e^{-hv/kT}$

$$E e^{-hv/kT} = (N_0 e^{-2hv/kT}) h v + (2 N_0 e^{-3hv/kT}) h v + (3 N_0 e^{-4hv/kT}) h v + \dots \quad (5)$$

(3) - (5): $E - E e^{-hv/kT} = (N_0 e^{-hv/kT}) h v (1 + e^{-hv/kT} + e^{-2hv/kT} + e^{-3hv/kT}) + \dots$

$$\therefore E = \frac{N_0 h v e^{-hv/kT}}{(1 - e^{-hv/kT})^2} \quad (6)$$

ดังนั้น average energy per oscillator เขียนได้เป็น

$$\bar{\epsilon} = \frac{E}{N} = \frac{\frac{N_0 h \nu e^{-h\nu/kT}}{(1-e^{-h\nu/kT})^2}}{\frac{N_0}{1-e^{-h\nu/kT}}} = \frac{h\nu}{e^{h\nu/kT} - 1}$$

เมื่อ $h\nu \ll kT$ เราพบว่า $e^{h\nu/kT} \approx 1 + h\nu/kT$

$$\therefore \bar{\epsilon} = kT$$

#